

29.11.2017

Ärende/26

§ 430

Den av ledamoten Elina Moisio väckta motionen om bättre trafiksäkerhet på Fabriksgatan för skolelever

HEL 2017-003246 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Elina Moisio väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

1 Moisio Elina ym. valtuustoaloite Kvsto 15.3.2017 asia 23

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Elina Moisio och 39 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska låta göra en övergripande trafiksäkerhetsutredning av Fabriksgatans omgivning där man redogör för de medel som står till buds för att förbättra trafiksäkerheten.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Fabriksgatan är en lokal matargata för de södra stadsdelarna vars trafikmängd motsvarar övriga gator i samma klass. Längs med gatan och vid dess tvärgator finns ett stort antal skolor och daghem. På grund av detta har man fäst mycket vikt vid gatans trafiksäkerhet och man har vidtagit avsevärt många åtgärder med syfte att förbättra trafiksäkerheten. Enligt olycksfallsstatistiken är Fabriksgatan en aning tryggare än övriga motsvarande gator i innerstaden.

29.11.2017

Enligt den arkiverade beslutshistoriken från trafik- och gatuplanerings-
servicen i stadsmiljösektorns servicehelhet markanvändning och stads-
struktur har det under de senaste årtiondena gjorts cirka tjugo förbät-
tringar av trafiksäkerheten på Fabriksgratan.

Hastighetsbegränsningen på Fabriksgratan är 30 km/h och detta har un-
derstrukits med vägmarkeringar som anger hastighetsbegränsningen
och som förnyas årligen. Markeringarna uppdaterades senast denna
höst. Vid Fabriksgratan 32 har man satt upp en hastighetstavla som mä-
ter, visar och sparar hastigheterna för de fordon som åker österut. I
jämförelse med andra gator med begränsningen 30 km/h för vilka det
finns statistik från hastighetstavlorna över hastigheten är Fabriksgratans
hastighetsfördelning inte avvikande. Enligt undersökningar (före-efter)
om effekterna av hastighetstavlorna sänker dessa tavlor hastigheterna
med i genomsnitt nästan två kilometer i timmen. Andelen höga hastig-
heter är klart mindre i medeltal.

För att förbättra trafiksäkerheten vid korsningen mellan Fabriksgratan
och Skepparegratan har man satt upp varningsljus vid övergångsstället
över Skepparegratan norr om Fabriksgratan. Man har förbättrat trafiksä-
kerheten i korsningen genom att leda fotgängarna med hjälp av ett sta-
ket till övergångsställena.

Stadsmiljösektorns trafik- och gatuplaneringschef har 29.9.2017 beslu-
tat justera placeringen av varningsmärkena för barn på Fabriksgratan.
När man kör västerut finns ett varningsmärke för barn före Kaptensgratan,
vilket enligt beslutet ska flyttas väster om korsningen med Villagatan.
Dessutom har man beslutat placera ut ett varningsmärke för barn
före korsningen med Armfeltsvägen. Varningsmärkena för barn finns på
Fabriksgratan i korsningarna med Kaptensgratan, Villagatan, Skeppare-
gratan och Ehrenströmsvägen. Till skillnad från det normala har dessa
trafikmärken en diamantytta vilket gör dem mer reflekterande. Sikten vid
övergångsställena har förbättrats med parkeringsbegränsningar och
smalare körbanor. Fabriksgratans trottoarer har ställvis breddats. Även
de upphöjda spårvagnshållplatserna förbättrar trafiksäkerheten. De ger
ett intryck av portar på en lång rak gata och bromsar därmed upp kör-
hastigheterna.

Eleverna i Tehtaankadun ala-asteen koulu använder mest övergångs-
ställena över Skepparegratan norr och söder om Fabriksgratan, över Fa-
briksgratan vid Villagatan och Kaptensgratan och över Kaptensgratan och
Jungfrustigen. Spårvagnshållplatserna och parkeringsbegränsningarna
förbättrar sikten, men fordon som olagligt parkerar för nära övergångs-
ställena orsakar ibland problem.

29.11.2017

Man kan inte bygga farthinder eller upphöjda övergångsställen på Fabriksgatan eftersom man inte kan bygga dylika på gatuavsnitt med spårvagnsskenor. Stadsplaneringsnämnden godkände principer om att begränsa hastigheterna i Helsingfors 2009. Enligt dessa ska man undvika byggda fartgupp i innerstadsområdet. I den täta gatustrukturen stiger inte hastigheterna upp till samma nivå som i ytterstadsområdena, där farthinder huvudsakligen finns. Innerstadsområdet har särdrag i jämförelse med ytterstadsområdena och dessa begränsar användningen av farthinderskonstruktioner. Det har konstaterats att t.ex. farthinder inte är lätta att anpassa till en byggnadshistoriskt värdefull stadsbild, och vibrationerna från guppen kan skada konstruktionerna i närliggande hus.

Armfeltsvägen, Skepparegatan och Kaptensgatan är enligt väjningsreglerna jämställda med Fabriksgatan, liksom även de flesta andra gator som ansluter sig till Fabriksgatan. Eftersom man ska väja för dem som kommer från höger i korsningen måste de som kör längs Fabriksgatan sänka hastigheten.

I augusti 2017 ändrade spårvagnslinje 1 sin rutt så att den går på Skepparegatan norrifrån västerut till Fabriksgatan samt tvärtom. Tidigare var dessa skenor ett reservspår som gick på trottoaren i denna korsning. I enlighet med stadsplaneringskontorets trafikplaneringschefs beslut 2.12.2016 ska trafikmiljön förtydligas på så sätt att spårvagnar och fotgängare skiljs åt genom att bygga med kantstenar. Beslutet kompletterades bl.a. utgående från meddelanden från föräldraföreningen vid Tehtaankadun ala-asteen koulu 5.5.2017 så att en ny buss- och spårvagnshållplats ska byggas väster om korsningen mitt emot Armfeltsvägen. Hållplatsen gör körbanan smalare och förkortar övergångsstället. En ny hållplats planeras också på Skepparegatan norr om Fabriksgatan. De nya hållplatserna ersätter de gamla hållplatserna vid Fabriksgatan 21, Eiraparken och Skepparegatan 29. Man kommer inte att bygga om de gamla hållplatserna utan hållplatsområdet vid Fabriksgatan 21 ska i framtiden fungera som en port som gör körbanan smalare och bromsar farten.

Omläggningarna i enlighet med stadsplaneringskontorets trafikplaneringschefs beslut kommer att genomföras först 2018. Spårvagnslinje 1 började ändå köra den nya rutten innan dessa omläggningar genomfördes, varför man har förbättrat fotgängarnas säkerhet i korsningen mellan Fabriksgatan och Skepparegatan med tillfälliga arrangemang. Stadsstyrelsen uppmanar stadsmiljösektorn att påskynda de omläggningar som förbättrar trafiksäkerheten kring Tehtaankadun ala-asteen koulu och att fortsätta med att göra övergripande trafiksäkerhetsutredningar för Helsingforsskolorna och vidta åtgärder i enlighet med utredningarna.

29.11.2017

Ärende/26

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

1 Moisio Elina ym. valtuustoaloite Kvsto 15.3.2017 asia 23

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 20.11.2017 § 1078

HEL 2017-003246 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Elina Moision aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

20.11.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunginhallitus päätti käsitellä kansliapäällikön 11 esityksen kokouksen viimeisenä asiana.

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Korvataan vastauksen kaksi viimeistä kappaletta seuraavasti:

"Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön päätösten mukaisten järjestelyjen toteuttaminen on siirtynyt vuoteen 2018. Raitiolinja 1 kuitenkin aloitti uudella reitillään, joten ennen päätettyjen järjestelyjen toteuttamista jalankulun turvallisuutta Tehtaankadun ja Laivurinkadun risteyksessä on parannettu tilapäisillä järjestelyillä. Kaupunginhallitus kehottaa kaupunkiympäristön toimialaa kiirehtimään liikenneturvallisuutta kohentavien järjestelyjen toteuttamista Tehtaankadun alasteen ympäristössä, jatkamaan Helsingin koulujen osalta kokonaisvaltaisten liikenneturvallisuus selvitysten tekemistä ja niiden toimenpiteiden toteuttamista."

29.11.2017

Ärende/26

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

13.11.2017 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 24.10.2017 § 165

HEL 2017-003246 T 00 00 03

Hankennumero 5264_142

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tehtaankatu on eteläisten kaupunginosien paikallinen kokoojakatu, jonka liikennemäärät vastaavat muita saman katuluokan katuja. Kadun varrella ja sen poikkikaduilla on merkittävä määrä päiväkotij- ja koulutoimintaa. Tästä syystä kadun liikenneturvallisuuteen on kiinnitetty tarkoin huomiota ja kadulle on toteutettu poikkeuksellinen määrä liikenneturvallisuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Tapahtuneiden onnettomuuksien valossa Tehtaankatu näyttää hieman turvallisempaan kuin olosuhteiltaan vastaavat kantakaupungin muut kadut.

Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuden liikenne- ja katusuunnittelu -palvelun arkistoidun päätöshistorian mukaan Tehtaankadulle on tehty noin kaksikymmentä liikenneturvallisuutta parantavaa toimenpidettä viime vuosikymmeninä.

Tehtaankadun nopeusrajoitus on 30 km/h ja sitä on korostettu nopeusrajoitusta osoittavin tiemerkinnoin, jotka uusitaan vuosittain. Viimeksi merkinnät on uusittu kuluvan syksyn aikana. Ajoratamaalaukset kuitenkin kuluvat kadun nupukivipinnasta nopeasti. Tehtaankatu 32:n kohdalle on sijoitettu nopeusnäyttötäulu, joka mittaa, näyttää ja tallentaa nopeuksia itään kulkeville ajoneuvoille. Verrattuna muihin 30 km/h -katuihin, joista on saatavissa seurantatietoa nopeusnäytöistä, Tehtaankadun nopeusjakauma ei erotu poikkeavana. Nopeusnäyttötäulujen vaik-

utusta mittaavan ennen-jälkeen -tutkimuksen mukaan nopeusnäytöt alentavat nopeuksia keskimäärin vajaalla kahdella kilometrillä tunnissa. Korkeimpien nopeuksien osuus vähenee selvästi keskimääräistä enemmän.

Tehtaankadun ja Laivurinkadun risteyksen liikenneturvallisuuden parantamiseksi on rakennettu huomiovalot Laivurinkadun ylittävälle suoja- tielle Tehtaankadun pohjoispuolelle. Risteyksen liikenneturvallisuutta on parannettu ohjaamalla jalankulkijoiden kadun ylityksiä kaiteen avulla suoja- teiden kohdalle.

Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -pal- velukokonaisuuden liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö on 29.9.2017 päätöksellään tarkistanut lapsivaroituserkkien sijoittelua Tehtaanka- dulla. Länteen ajettaessa ennen Kapteeninkatua sijaitseva lapsivaroi- tusmerkki on päätetty siirtää ennen Huvilankadun risteystä sen länsipu- olelle. Lisäksi on päätetty lapsivaroituserkin sijoittamisesta ennen Armfeltintien risteystä. Lapsivaroituserkkejä Tehtaankadulla on Kap- teeninkadun, Huvilakadun, Laivurinkadun ja Ehrenströmintien risteys- ten yhteydessä. Tehtaankadun lapsivaroituserkit ovat normaalista poiketen timanttikalvoisia, mikä parantaa niiden heijastavuutta. Suoja- teiden näkemiä on parannettu pysäköintirajoituksilla ja ajoratakaven- nuksilla. Tehtaankadun jalkakäytäviä on paikoittain levennetty. Leven- nykset tekevät kävelystä miellyttävämpää. Liikenneturvallisuutta pa- rantavat myös korotetut raitiovaununupysäkkiniemekkeet, jotka antavat pitkälle suoralle kadulle ns. porttivaikutelmaa ja näin osaltaan hidasta- vat ajonopeuksia.

Tehtaankadun ala-asteen oppilaiden eniten käyttämät suoja- tiet ovat Laivurinkadun ylittävät suoja- tiet Tehtaankadun etelä- ja pohjoispuolella, Tehtaankadun ylittävät suoja- tiet Huvilakadun ja Kapteeninkadun koh- dalla sekä Kapteeninkadun ja Neitsytpolun ylittävät suoja- tiet. Raitiovaun- upysäkit ja pysäköintirajoitukset parantavat näkemiä, mutta laittomasti liian lähelle suoja- teitä pysäköivät ajoneuvot ovat ajoittain ongelmana.

Hidasteita tai korotettuja suoja- teitä Tehtaankadulle ei voida rakentaa, sillä niitä ei voida toteuttaa katuosuuksille, joissa on raitiovaunukiskot. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi vuonna 2009 periaatteet ajo- nopeuksien hillitsemiseksi Helsingissä. Niiden mukaan kantakaupungin alueella vältetään rakenteellisia hidastetöyssyjä. Tiiviissä katurakente- essa nopeudet eivät nouse sille tasolle kuin esikaupunkialueilla, missä hidasteita pääasiassa käytetään. Keskusta-alueilla on esikaupunkialu- eisiin verrattuna erityispiirteitä, jotka rajoittavat rakenteellisten hidastei- den käyttöä. Esimerkiksi hidasteiden sovittaminen rakennushistorialli- sesti arvokkaaseen kaupunkikuvaan on todettu haasteelliseksi, ja töys- syistä aiheutuva tärinä voi haitata läheisten talojen rakenteita.

Tehtaankadulle liittyvät Armfeltintie, Laivurinkatu ja Kapteeninkatu ovat väistämissäännöiltään tasa-arvoisia Tehtaankadun kanssa, kuten myös suurin osa muista Tehtaankadulle liittyvistä kaduista. Risteysten tasa-arvoisuus laskee ajonopeuksia, sillä Tehtaankatua ajavat joutuvat hidastamaan varoessaan oikealta saapuvaa liikennettä.

Raitiolinja 1:n reitti muuttui kulkemaan Laivurinkadulta pohjoisesta Tehtaankadulle länteen ja päinvastoin elokuussa 2017. Aiemmin vararaiteena toimineet kiskot kulkivat näiden katujen risteyksessä jalkakäytävällä. Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön päätöksellä 2.12.2016 liikenneympäristöä selkeytetään siten, että raitiovaunut ja jalankulkijat erotellaan toisistaan rakenteellisesti reunakivijärjestelyin. Päätöstä täydennettiin mm. Tehtaankadun ala-asteen vanhempainyhdistyksen yhteydenottojen pohjalta 5.5.2017 niin, että risteuksen länsipuolelle Armfeltintietä vastapäätä toteutetaan uusi linja-auto- ja raitiovaunupysäkki. Pysäkin odotustila kaventaa ajorataa ja lyhentää suojatien ylitysmatkaa. Myös Laivurinkadulle Tehtaankadun pohjoispuolelle on suunniteltu uusi pysäkki, joka kokoaa keskustaan päin suuntautuvan joukkoliikenteen matkustajan kannalta järkevästi yhdelle pysäkillä. Uudet pysäkit korvaavat vanhat pysäkit Tehtaankatu 21:n edustalla, Eiranpuiston kohdalla ja Laivurinkatu 29:n edustalla. Poistuville pysäkeille ei tehdä rakenteellisia muutoksia, sillä myös Tehtaankatu 21:n edustan pysäkkialue toimii jatkossa ajorataa kaventavana ja ajonopeuksia hillitsevänä porttina.

Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön päätösten mukaisten järjestelyjen toteuttaminen on siirtynyt vuoteen 2018. Raitiolinja 1 kuitenkin aloitti uudella reitillään, joten ennen päätettyjen järjestelyjen toteuttamista jalankulun turvallisuutta Tehtaankadun ja Laivurinkadun risteyksessä on parannettu tilapäisillä järjestelyillä.

Tehtaankatu ei näyttäyty liikenneturvallisuudeltaan poikkeavana muihin kantakaupungin katuihin verrattuna. Tehtaankadun ala-asteen ympäristön liikenneturvallisuus on koulujen liikenneturvallisuusvertailussa hyvä.

https://www.hel.fi/hel2/ksv/julkaisut/los_2017-1.pdf

Tehtaankadulle on tehty lukuisa määrä erilaisia turvallisuuden parantamiseen tähtäviä toimenpiteitä. Näistä toimenpiteistä on päätetty pitkäjänteisesti tasaisin väliajoin ja viimeisimmät päätökset on tehty kuluvana vuonna. Näistä syistä johtuen erikseen tehtävälle kokonaisvaltaiselle turvallisuusselvitykselle ei ole perusteita.

10.10.2017 Pöydälle

Esittelijä

29.11.2017

Ärende/26

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juuso Helander, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37134
juuso.helander(a)hel.fi